

F. L. VĚK.

Obraz z dob našeho národního probuzení.

NAPSAL ALOIS JIRÁSEK.

"Horší co je kolem."
"S ním, vidějí. Taky jsem to zaslechl! Jejej, takový člověk, takový spisovatel! Však je taky ve 'Venci Poety'. Znajší tu Rulíkova knížku, tuze pěkné čtení. Kde by byla česká Thalie bez něho! Co on těch her sepsal, jen to opisovat, co by to dalo, neřku-li sepsat." Pojednou stlul hlas a optal se:
"A pije pryč, vědí."
"Mladý doktor zasmušil čelo."
"Bože, bože," povzdychoval šedovlasý kaplan. "A už ho proto Mihule před třemi lety pustil —"
"Kdyby nebylo ženských —"
Doktor chtěl podat nemocnému ruku, ten však jako by si nevšiml, že je na odchodu, stržen zvědavostí i účastenstvím ho zadržel:
"A prosím jich, jak mluví jeho žena, když prý byla nemá. Jeli pak to možná, co ars medicina?"
Doktor pohodil hlavou.
"Ta naše ars nie. Ale je to možná. Velkým pohnutím myslí přišla Thomová o řeč, ještě jako děvče a velkým pohnutím jí zas nabyla při porodu."
"Tak to je přece tak."
"A hraje teď."
"Já jí ještě neviděl."
"Jen tak malé role, vědí a Thom to nerad vidí. Tak už musím —"
"A já jich zdržel — A Heldičku — oni jsou čaroděj — vždycky nás tak potěšili, jemnostpána a mne taky, a teď zas — Kdyby snad —" prosil hlasem i pohledem.
"Zítra zas, velebný pane," sliboval ochotně doktor, "to se ví. A na to skládání nezapomenu."
"A pana Thama pozdravuju, myslejší-li. Taky jsem s ním trochu známý —"
Jak Held vyšel ze světnice, Pater Vrba zas ulehl, rovně na záda. Bolesti, jež cítil i za hovorů, jako by usnaly. Zavolal Hančiku a poslal jí s receptem do lékárnky, aby přinesla mazání. A zase myslel na návštěvu, jaký je ten mladý doktor chlápěk, a jak zrovna řečí kurčuje. A Thom, jak ono tam — A dvůr snad už je v Vidné na útěchu, a královská princezna do Prahy, mezi Čechy, deera nešťastného Ludvíka — Ó ty mravenci v nohou! Kdyby do té doby polevili, aby mohli zas ven! Dobelhal by se třeba až na hrád, aby uviděl ten kvítek nebohý —

II.
Počíná se drama.

Doktor Held ubíral se rychlým krokem z Dobytého trhu kolem Novoměstské radnice a dál Vodičkovou ulicí. Spěchal k Thomovi, kterého si velice vážil. Jako vášnivý hudebník staral se již za studentských let o divadlo; vše, co se týkalo divadla, vábilo jej a živě zajímalo. Znal zpěvačky a zpěváky a herece obou divadel. Thama snad nejdříve. Viděl ho ještě v Boudě na Koňském trhu v českých hrách, vidal ho pak v Národním divadle o německých představeních, i v Hyberně v českých. Tu jako milovníka a hrdinu. Věděl o něm, že obtoval všechno vlasteneckému divadlu, své postavení, ouřad. A české kury, jež hráli, byly většinou od něho, původní i přeložené.

To vše budilo úctu v mladém studentu. Pak román Thomův, jak si slíbené zamiloval náomu dívkou, jak se s ní oženil a jak se pak během let všechno změnilo, jak je teď nešťastný, to vzbudilo živé účastenství i soucit mladého muže.

Slyšel ledacoz, znal i sestru jeho ženy, vidal jí v Národním divadle ve sboru, znal jeho ženu z několika představení a byl při Thomovi i pak, když se o tom mluvilo, že pije, že už i na jevišti kolikrát vystoupil podhoupějí.

Held se s Thameem seznámil v zimě v kavárně před německým divadlem a tu s ním pak častěji se dával. Vážil si toho nemálo a byl rád, když mohli Thama na kus vyprovodit.

Tenkrát se také domluvili o F. Věkovi; to když se Thom ptal Helda, jaký je krajan. Když u slyšel, že je z Hradce, z Tr-

vojných, hnědých vlasů, v kamizole, seděl u stolu a psal. Před ním leželo papírů a několik knih; v rohu pokoje, na podlaze, v bedničce a vedle ní byly narovnány samé rukopisné sešity. Celý stůl jich.

Jak Held pozdravil, Thom se rychle obrátil, vstal a šel hosti vstříc. Na krku neměl nic a jak ošumělá kamizola byla rozepjatá, probličávalo se na prsou volně okružící košile. Vpadlé tváře byly zarudlé, oči se ještě leskly od horlivé, napjaté práce.

"Vytrhuju —" začal Held.
"Ó ne, vlastenče, jsem rád, že přišel."
"Skládají zas něco, pane doktor?" ptal se Held.
"Aby Musa neplakala," Thom se usmál — "v těch pobouřených časech co nikoho nepobouří: 'Kajounkář z Domažle aneb Čarodějna růže'. Taková volšebnická povídka."
Held upřel na něj oči. Thom na nich viděl, že mu mladý doktor nerozumí.
"To jest, ein Feenmaerchen, rozumějí."
"To jsou německé školy," a Held se usmál. "Člověk ani svého jazyku nerozumí. Kolikáté již opus, pane doktore —"
"A já skoro už ani nevím. — stůl rukopisných knížek, "to jsou všechno mé děti, mé a cizí. Iffland, Schroeder, Moliere —"
Dvěře sousedního pokoje se pootevřely. Held se uklonil mladé šestadvacetileté paní, kterou tam zahlédl.
"Pan doktor Held, Paulo," hlásil Thom. Než dořekl, vstoupila do pokoje, uvítala lékaře, kterého již čekala.
Byla štíhlá, urostlá, ve světlých šatech úzkých rukávů, s černým fuchou na prsou skříženým a v zadu svázaným v lehounký uzel s dlouhými cípy. Tmavé vlasy po přehrášené pudrem s pentlí světlo- modrou přes temeno, splyňovaly v tře dlouhými volnými kadeřkami. Tmavé, zapadlé oči i přibledlá, slíňná tvář, na níž byly zřejmé účinky častého lžení, dojímalý stopou tichého stesku a starosti. Ve dvéřích se zjevoval jako stín, netečný, ale jak uslyšela, že doktor přišel, ozvala. Začala německy, ach, jak je ráda, že přišel, mamince že není dobře. Znělo to pravdivě.
"Jen se nelekej, ženuško," těšil Thom. Ale ona jakoby ho ani neslyšela. Ani se neohlédla, a zvala Heldu, aby vstoupil. Thom pokroutil se s nimi až do dvéří druhého pokoje, pak se pojednou vrátil ke stolu, ale k práci nesedl. Zaděval se oknem ven přes zahrádku starých, pěkných stromů příslušící k domu, přes její zeď, za níž se rozkládaly holé koruny sousedních zahrad, k Františkovskému kostelu, jehož pilaře a úzká štíhlá okna vysoko se nad nesly. Cihlová jeho střecha s věžičkou rděly se v poslední záplavě zlatého světla; níž, po zahradách se již stíny ukládaly —

V pokoji bylo ticho. Z vedlejšího ozvaly se tlučené hlasy, doktorův a Paulin. Thom se ani neohléd, ale naslouchal. Čelo i pohled se mu zasmušily. Jako stín mu zůstalo, že si ho Paulina ani nevšimla. Ani pohledem neodpověděla. Či je tak starostí spletená — Ale Bettyně neřekne nic, ni slova, že si teď vyběhla, ač věděla, že přijde doktor.

Z vedlejšího pokoje vykročila Paula. Chvětala do kuchyně, vrátila se otud s umývadlem. Jen jen odnesla, přišla zas, prodělán, pak v pokoji něco na rozhledla. Thom uklizeje rozepsanou práci, pozoroval svou ženu. "Co říká?" ozval se tlučené do trapného ticha.
"Bude posušen žilou —" řekla chvatně. Ani se neohlédla. Klekla u truhlice v rohu, přehrabovala se v ní, vyhazovala v tom ohvatu látky, staré kusy obleků, látek, ostříšků.
"Co hledáš?"
"Plátno." V tom kus našla, prudce vstala a zmizela v druhém pokoji. Nepřišla až za drabnou chvilí a to již s doktorem. Thom k němu přistoupil a ptal se, jak je.
"V tu chvíli je těžko říct, co z toho bude, taká nemoc. Horkosť je dost velká, ale v čas jsme puštěli. Doufejme." Pořádal o paně a napsal recept. "Paní ust-

Čechům na uváženou.

South Omaha, Nebr., 9. ledna 1912.

Čtená krajanko:—
Léky, které jste mně zaslala, jsem obdržel a mohu říci upřímně, že mně prospívají — tudíž je všem trpícím krajanům doporučuju, poněvadž vím, že jsou to léky dobré, poctivé a vysoko stojí nad různým cizozárodním brakem, kterým se zaplavují naše osady.
Přeji Vám z plna srdce, abyste ve svém podniku měla zasloužený úspěch. — V dokonale úctě
Otakar Charvat.

Muži, ženy, dívky a starouškové.

Často ani nevíte, co Vás bolí, a tu náš lék dá úlevu a zdraví.

Wheelerovo Bylinné thé je silitel jater, ledvin a krvočistitel

Obdržíte na zkoušku lék zdarma na několik dní. Žádný patentní lék.

Jest to čistý přírodní lék jakpro maličké dítky tak pro dospělé, zdravotním zákonem prozkoumaný a zaručený, že jest takovým, jak se o něm praví. Poskytne úlevu při zácpě, záduše, kyselosti v žaludku, zlučnatosti, obtížném trávení, jaterních obtížích, bolestech hlavy, cervenech, bolestech v zádech, nezázivnosti, malárii, kašli, nastuzení, bolavém hrdle, zlaté žile, revmatismu, neuralgii, dně, bolesti v boku, bolesti v krční, rozžilnosti, zemdlenosti, ztrátě chuti k jídlu, ospalosti, žlutence, pupencích, vyrážce, tasemnici, svrabu, vodnatelnosti, srdeční vadě, bouličích, nádorech, lišcích, zastaralých bolestech a všech nepořádekch krve a ledvin. — Chuti jest velice příjemné. — Stolice lehounká a bezbolestná.

Hledáme spolehlivé jednatelce Na prodej v trojí velikosti, poštou vyplacené až do domu 28c, 55c a velká krabička na měsíc stačící za \$1.10 — 6 za \$5.00. — Vzorky zdarma s radostí pošleme na požádání.

Máme zaručené léčení pro KATAR. Těž zvláštní léčení pro muže pouze. Trpící slabé, unavené, předčasně sestárnělé matky a ženy, slabé a bledé dívky. Máme zvláštní léčení pro všechny bolestné, choulstivé nemoce mužů, žen a dívek v jakémkoliv případě a stáří. **Popište s důvěrou svou nemoc** a pošleme Vám obratem pošty lék zdarma na několik dní na zkoušku a knížčinky o nemocích. Další potřebné léky bez Vaší výslavné objednávky nepošleme. **Račte psát anglicky neb česky. Adresa:**

MARIE VOTYPKA, c. of

Theophiline Remedy Co., Dept. 10, So. Bend, Ind

matku zmizela, jak se jí nitro zvířilo prudkým dojmem. Lekla se, když shlédla mladého herce, ale v tom leknutí kmitlo se hned tušením, že přišel k vůli ní, jen k vůli ní.
A doznal to také. Zachvěla se, když to vyslovil, ač už delší dobu pozorovala, že si jí všimá, a tušila, že na ni myslí. A nebylo jí to nemilo. Líbil se jí. Než takové smélosti se nenadála. Stála ticho, tvář k oknu obrácenou, v tom přísvisu jako by bleděl. Stála jako socha a bála se pohnouti; zdálo se jí, jako by tu ještě, vedle, blízko ní stál. Kmitla se jí jeho tvář, tak slíňná se jí zdála, cítila jeho pohled, i zvuk jeho hlasu jí náhle zavanul.
Nevšimla si, že se nemocná na její pohnula, až když po druhé se ozval do teskného ticha šerého pokoje mdlý hlas:
"Pavličko!"
Paní Thomová se prudce vytrhla. Rychle přistoupila k posteli a sklonila se nad nemocnou v bílém kabátku, bez vlády ležící.
"Byl tu někdo?" ptala se paní Butteaová slabým hlasem.
"Tady? Ne, maminko, nebyl." Odpověď byla kvapná; zapřela, zahalala.
"Kde je Bettyna?"
"Ještě nepřišla."
"A ty chudáčku — pořad, u mne — Máte-li pak večeři — Kdybych mohla vstát a uchystat —" posteskla si nemocná, její blahem bývalo deérám slánět a strojti, třeba že většinou na dluh. Deeru schvátilo náhle rozčítlivě. Sklonila se níž a hladila matce vlasy.
"Má zlatá maminko, nic se nestarejte, dost jste se nastarala; jen ticho, ticho, doktor nařídil, jen pokoj a ticho, to kolikrát opakoval."
Jen dořekla, vztyčila se a naslouchala.
"Počkejte, maminko, mně se zdá, že Bettyna —" řekla to neklidně, nejistě a hned šla do předního pokoje. Mohla se jen sestry nadřít a přece hleděla v napjetí do šera.
Z kuchyně rachotily pokličky, jako by je někdo rychle a prudce zvedal a hladově do nádob nahlížel. Náhle ten rachot stichl, a nežli paní Thomová došla ku dvéřím, přišla jimi Bettyna, mladší sestra.
(Pokračování.)

TISKOVÉ PRÁCE

VESKÉRE tiskopisy, jako: Psací papír s ohla-vením, obálky se zpáteční adresou, účty, navštivenky, obchodní lístky, vstupenky do plesů, koncertů, a pod., plakáty různých velikostí a barev, pozvánky, snubní oznámení, kvitanění knížky stanovy, domácí pravidla, atd., atd., zhotovujeme rychle, vkusně a levně. Pište st' o cenník pod adresou:

Pokrok Západu,

1417-10 So. 13th St. OMAHA, NEBR.